

Dansk Forening for ældre Lystfartøjer

Nr. 78, december 2003

Glade dage i Svendborg

Reportager fra sommerstævnet
Portræt af Nausikaa II
Kjøbenhavnske Træsejlere
Spidsgatternes slanke racere

Bladet udgives af DFÆL,
Dansk Forening for Ældre lystfartøjer
c/o Birte Molbech
Holstrebrogade 4 3. tv.
2100 København Ø
Email: dfael@get2net.dk
Tryk: Deslers Bogtryk

*Telefonisk henvendelse skal ske til
bestyrelsesmedlemmerne. Til Birte
Molbech kun om adresseændring og
økonomiske forhold.*

Bestyrelsen:
John Rauth Knudsen
Maden 14, 8210 Århus V
Tlf. 8615 0426—2982 4218
E-mail: johnrauth@stofanet.dk
Formand, redaktion af bladet

Ove Juhl,
Præstøvej 19, 4771 Kalvehave
Tlf. 5538 8631
E-mail: ojuhl@email.dk
*Register, arkiv og hjemmeside
Motorbådsrepræsentant*

Villy Klausen
Enghaven 5
4550 Asnæs
Tlf. 5965 1145
E-mail: kongeskov@firma.tele.dk

Carl Bisgaard
Brushjergvej 5, Trunderup
5683 Haarby
Tlf. 6473 3015
E-mail: cab@cowi.dk

Jørgen Jensen
Hjelmegade 1 3.th
2100 Kbh. Ø
Tlf. 4043 4741
E-mail: boothbuilder@mail.dk

Lokale initiativer:
"Kort 112", Århus bugt-området
Bruno Jensen
AGFvej 2
8260 Viby J
Tlf. 8611 5485
E-mail: brj@ats.dk

"Skarøksen" Næstved
Kaj Albertsen
Yrsavej 3, 4700 Næstved
Tlf. 5373 0841

"O-havet", Sydfyn
Mads Lildholdt,
Trunderupvej 48, 5683, Haarby
Tlf. 6473 1516

"Kjøbenhavnske træsejlere"
Jørgen Jensen, se under bestyrelse

Vurderingsfolk:
Hans Emil Petersen, Svendborg
Tlf. 6221 3373

Visti Kruse, Ringkøbing
Tlf. 9732 1801

Knud Johansen, Frederikshavn
Tlf. 9842 2572

Arne Borghegn, Græsted
Tlf. 4839 0821

Johannes Hebel, Århus
Tlf. 7458 4314

Redaktion:
Simon Hansen
Gl. Mejerivej 14 A
3050 Humlebæk
Telefon 2298 1674 / 4919 4599
post@simonhansen.dk

L o g b o g e n

Her omtaler vi arrangementer fra foreningen og nærmeste omegn.
Husk at sende dine arrangementer til os, så de kan nå at komme
med i rette tid. 22981674 eller post@simonhansen.dk.

Februar-marts Bestyrelsesmøder
2 februar 2004. Mødet holdes i Slagelse.
22. marts 2004 i forbindelse med DFÆLs generalforsamling

17. januar Åben båd arrangement
Besøg hos "Saxon". Mod op foran KAS klubhus, Svanemøllehav-
nen, lørdag den 17. januar klokken 13.

7. februar Åben båd arrangement
Besøg hos "Passat", Radbyvej 56, 5600 Faborg, lørdag den 7. fe-
bruar klokken 14.

14. februar Åben båd arrangement
Besøg hos "Elektra", Træskibshavnen, Fiskerivej 32, Århus C, lør-
dag den 14. februar klokken 13.

22. marts DFÆL Generalforsamling
Tag kasketten på og kom til generalforsamling i Roskilde på Vi-
kingskibsmuseet. Mere information i næste nummer.

8. - 11. juli DFÆLs sommerstævne
Vi mødes i Århus til DFÆLs altid velbesøgte og meget hyggelige
sommerstævne. Du skal reservere datoerne 8. til 11. juli 2004. Mere
om dette i næste nummer af bladet.

27. - 29. august Mød vennerne på Avernako
Korshavn-træf på Avernako, 27. til 29. august 2004. Mere informa-
tion følger her i bladet. Arrangør: ØHAVET.

Året er nu ved at gå på hæld, bådene er på land og skal have det årlige eftersyn og vedligehold. Det skal foreningen også!

I bestyrelsen er vi ved at planlægge generalforsamlingen, der forventes at blive i Roskilde den 22. marts. I næste nummer vil program, forslag, beretning og regnskab blive trykt, så alle kan nå at tage stilling til hvad bestyrelsen nu har gået/siddet og lavet, eller ikke lavet.

Jeg vil gøre opmærksom på, at forslag til behandling på genealforsamlingen, skal være formanden i hænde senest 5. januar. Jeg håber på et større fremmøde til generalforsamlingen, end til de forsinkede sommermøder, der dog viste deres berettigelse, da der kom flere ideer frem, som vi vil kikke nærmere på.

Når i nu sidder med den nye kalender og drømmer om næste sommer-

ferie, så er sommerstævnet berammet til at blive i Århus, den 8. til 11. juli 2004, og vil blive i den "gamle" stil, med et mere beskedent og overskueligt program.

*Tak til alle for et spændende år og god vind.
John*

Velkommen til nye medlemmer

Benny Wulf Nielsen
Højlundsgade 21
8700 Horsens

Rolf Lodberg
Nørreherlevvej 3
3540 Lyngby

Jacob Jakobsen
Høeg-Guldbergsgade 69 C
8000 Århus C

Preben Juste
Katterhøjvej 21
Skåde
8270 Højbjerg

Jens Chr. Østergaard
Sønderskovmøllevvej 1
6600 Vejen

Peter Blumensaadt
Ranunkelvej 14
4300 Holbæk

Hans Erik Büscher
Lykkeholms Alle 7, st. th.
1902 Frederiksberg

Jan Torp Pedersen
Lyngborghave 52, st. tv.
3460 Birkerød

Thomas Veber
Grundtvigsvej 40, 1. tv.
1864 Frederiksberg C

Ole Ploug
Forteledet 21, 1. tv.
8240 Risskov

Brug dit medlemsnummer..!

Når du betaler din medlemsafgift, skal du huske at bruge dit medlemsnummer. Det letter arbejdet en hel del for vores kasserer.

Medlemsnummeret finder du på bagsiden af bladet, hvor dit navn og adresse står. Men som du kan se, står der tre tal-grupper.

Det er de fire cifre i midten, som er dit medlemsnummer. De andre er postvæsenets interne tal.

Classic Week set fra dommerbåden

Af Hanne Schou Sørensen

Fuldmånen rejste sig i 6. sats over Tåsinges skove da Gladsaxe symfoniorkester åbnede Classic Week 2003 med Handels "Water Music" i den gamle dok på Frederiksoen.

Denne musikalske og maleriske oplevelse blev startskuddet til en forrygende uge i Det Sydfynske Ø-hav.

Gast og skaffer

Som gast og "skaffer" på dommerbåden "Viking", oplevede jeg de smukke klassebå-

Billederne som illustrerer Hannes Schou Sørensen's artikel er taget af flere forskellige DFÆL-fotografer. Vi takker for de mange foto-bidrag!

de på tætteste hold.

De ca. 200 tilmeldte lystsejlere var et fantastisk syn da de til præsentationssejladsen krydsede gennem Svendborg Sund for fulde sejl.

De var kommet fra nær og fjern. Mange nationaliteter og sprog kunne ses og høres fra skibene og om aftenen på caféerne i byen.

En pose med hjælp

Deltagerne havde på bureauet i Maritimt Center fået udleveret en pose med alle relevante oplysninger, madbilletter T-shirts o.s.v. Mange spørgsmål og problemer blev løst af et engageret team.

Der var sandelig tjek på alt. Stemningen var i top og forventningerne til stævnet ligeså. Nu håbede alle bare at vejret ville holde.

Marsvin men ingen vind

Distancesejladsen i det Sydfynske Ø-hav blev afviklet i det flotteste sommervejr med højt til himlen og ingen vind, faktisk havblik.

Alligevel var begejstringen stor når sejlerfolket så marsvi-

nene boltre sig i den blanke sø og man med $\frac{1}{2}$ knops fart kunne nyde det smukke øhav.

Vi måtte flytte mållinjerne til cirka den halve distance, men de små både nåede alligevel aldrig i mål. Da sejladsen blev skudt af kl. 18.00 lå de alle sammen i en stor klump med spiler ca. $\frac{1}{2}$ sømil fra "Viking". Et smukt syn. Der var langt til havn og stadig ingen vind så alle uden motor fik en trosse og blev trukket ind. Efter 12 timer på vandet, lettere solforbrændte og trætte i øjnene kunne vi få et velfortjent hvil inden det skulle gå løs igen dagen efter.

Meterbådene kommer!

Sophus Weber-sejladserne tirsdag og onsdag på Lunkebugten blev et fantastisk spændende optrin. De mange smukke meter-både og skærgårdskrydsere var et imponerende syn.

Der lød høje råb, eder og jubel fra de stolte sejlere når de i voldsom trængsel, med

maksimal sejlføring og i høj fart strøg tæt agten om "Viking" for at være først på linjen når startskuddet lød. Jeg var endnu engang meget imponeret over den præcision og professionalisme med hvilken dommerne fra Svendborg Sunds Sejlklub fik alle starterne afviklet. Også de mindre både var talrigt repræsenteret og vi fulgte spændt de velkendte folkebåde, spidsgattere og juniorbåde. Der var jo nogen med, som vi krydsede fingre for.

Gaffelrigger nummer sjok
Vejret var igen med os. Der blæste en let vind fra nord-øst, det var varmt, 28 grader, så selv prinsen smed T-shirten. Alle nåede i mål undtagen en lille gaffelrigget nordmand.

Han manglede stadig 1½ banelængde da vi sidst på dagen bad ham udgå. Det tog han pænt. I havnen kom en englænder hen til dommerbåden og sagde: "Thank you for two fan-

tastic days. It has been like sailing in the Mediterranean." En meget tilfreds mand.

Så var der vind

Onsdag kom så den vind alle havde håbet på. 10½ sekund-meter målte vi. Men ingen betænkeligheder. Fuld sejlføring og fuld fart frem. Der blev udvist godt sømandskab og stort kendskab til regler og grej så sejladsen forløb uden uheld og adskillige timer hurtigere end dagen før, så vi havde også tid til at vente på den lille gaffelriggede nordmand.

Der skulle nu tælles, lægges sammen og trækkes fra så de rette vindere af de 3 sejladses kunne kåres ved eftermiddagens præmieoverrækkelse på hovedtrappen på Valdemars Slot. En flot ramme om en flot kapsejlad.

Røget sild

Efter en dejlig middag onsdag aften med 550 spisende i Krøyers pakhus, hvor sejlerfolket fik danset og snakket på tværs af lønninger og na-

tionaliteter, var det nu blevet torsdag, dagen hvor intercity-sejladsen, eller interisland-sejladsen om nogen vil, skulle foregå.

Kun 27 både kom til start ved Strandgården. Nogle skulle videre, andre havde ondt i håret, men dukkede op i Ærøskøbing senere på dagen.

Efter turen vest om Skarø kom alle godt i mål og den gode havnefoged på Ærø fik pakket alle bådene tæt sammen i det vestlige havnebas-

sin. Et flot syn var det for æroboerne og alle os andre da de fleste både højeste signalflagene. Og så kunne festlighederne i pakhuset begynde.

Her var røget fisk i alle afskygninger, præmieuddeling, taffelmusik, "Marstals Småborgerlige Sangforening" og senere kunne vi istemme vort fædrelands vemodige sømandsviser akkompagneret af to kvindelige harmonikaspillere. Vi havde en sjov aften og blev

rystet godt sammen. Noget klatøjede og lidt trætte i stemmerne lagde vi fredag formiddag ud fra Ærø med kurs mod farvandet nord for Skarø.

Paradesejladsen

Her var alle deltagende både, plus hvem der havde lyst, sat stævne til en paradesejlads ind gennem Svendborg Sund. Flere hundrede mennesker var

modt op langs kysten, på molen i lystbådehavnen og på Hudes Plads for en sidste gang at nyde synet af de mange både.

Om aftenen var der gallamiddag i Krøyers pakhuis for alle deltagende skippere, gaster og officials.

Der blev sagt farvel, på gensyn og udvekslet adresser og e-mails. Skipperen på den engelske yawl lod sin båd ligge hos Walsted til fri afbenyttelse for de svendborgensere der havde sejlet med. "I'm coming back next year anyhow!"

Et flot farvel

Med kongeskibet til kaj ved Hudes plads og mætte af indtryk satte Classic Week punktum for denne enestående og storslåede uge med et brag af et festfyrværkeri på Skansen.

De mange aktivister har ydet et fantastisk stykke arbejde og været værter for et helt igennem vellykket og vel planlagt arrangement. Et stævne der vil gå over i Svendborgs søfartshistorie og et flot til lykke med de 750 år til den gamle middelalderby.

Watermusic i Svendborg

*Glade dage oplevet fra
Danabåden "Viffert"*

Af Lisbet Kofoed

Et idylliskliggende hus blev en gang annonceret således: "Kan ikke beskrives, må ses". Det vil jeg bruge om træffet: "Kan ikke beskrives, må opleves". For aldrig har været så mange smukke træbåde samlet med så mange flag over top for. I alt 238. DFÆL deltog med ca. 62 både, vi fejrede 25 års jubilæum. Juniorbådene holdt 75 års jubilæum og Knarrerne 60 års jubilæum.

Fra Classic Week deltog 8 nationer, og værtsbyen fejrede 750 års jubilæum.

Walsted og brobygning

På ankomstdagen valfartede eller sejlede mange til reception på Walsteds Bådeværft på Thuro. Der lå masser af nostalgiske både ved de små broer. Bedst som Finn-Petter og jeg beundrede én, forsvandt broplanken nedad! Finns lighter faldt i vandet, og han (som ikke er en sylfide) klamrede sig til en pæl. Jeg skreg - og røg på enden. Den

"trætte bro" landede på underrevlen 40 cm nede, og Finn bedyrede, at han aldrig mere går med mig over en bro, og så grinede vi.

En vittig britte råbte:

"Walsted can build boats but not bridges". Men næppe havde Sonja Walsted fået praj om den skæve bro, så lå en ny gangplanke der.

Ved receptionen genkendte en tidligere sejlenskoleelev mig. Helle Svensson, der for 33 år siden i Århus foretrak at sejle i Helsingørjollen. Selvfølgelig lå hun i båd på ferietur her.

Watermusic pr. harmonika

Trods sydlansk hede studerede sejlere, turister og bolværksmatroser utrætteligt DFÆLs skilte med oplysninger om bådtype, byggested, år, konstruktør m.m. Nogle kom ombord for at se apteringsløsninger. De skrev gerne en hilsen i gæstebogen.

Henne ved Kongeskibet svalede man lidt af og så træskibsbroens skonnerter. Der duftede af tjæret reb og petroleum.

Vi lavede Watermusic ved at

spille harmonika i jollen, som Jørgen roede. Folk lavede op, og i det lille bassin luftede Stig Ekblom også sit skibsklav, mens han, Jørgen og Døverodde-Finn sang "Skipperpigens sang". Flydebroen var synkefærdig af lutter kødrand. Superheldet kom den dag, da vi nød at se en smuk lærke-træsfolkebåd komme sejlede ind. Og Jørgen råbte: "Det er Svik, det står ved stævnen!" Det var vores kære folkebåd nr. 439 gennem 20 år. Nu havde Lisbet tjek på begge sine eks-både - de ligger begge i Børgense.

Vi Fæle, der oplevede dette træf i Svendborg, kan bestemt varme os vinteren igennem med alskens glade minder om sejlervenskab, baronen og slotte, ja alene festfyrværkeriet over Svendborg Sund i måneskin...

Vores båd, Nausikaa II...

Af Susanne Kmitson

Hun er 64 år, hedder Nausikaa II - er en spidsgatter - en 30 m² klassebåd - 24 fod - en Aage Utzon konstruktion. I den store familie af klasse-spigattere: 55, 45, 38, 30, 26 og 20 m², er 30 m² den, der har vundet størst udbredelse. Tre af de dygtigste konstruktører har særligt

helliget sig klassespigatterne, det er G. Berg, M.S.J. Hansen og Aage Utzon. Spigatteren som bådtype er en forbedring af den gamle kragejolle, der omkring det forrige århundredskifte var vor nationale bådtype. Den moderne spigatter følger kragejollens princip i forfinet udgave og må derfor - især da

den ikke findes i udlandet - betragtes som vor nationale bådtype. Klassespigatterne blev til ved en konstruktionskonkurrence i 1926. Den omfattede både en 45 m² - og en 30 m² klasse. Aage Utzon vandt 1. præmie for den store klasse og 2. præmie for den mindre. Herefter blev der nedsat et udvalg, der fik til opgave at udarbejde regler for spigatter-klasserne. Dette var begyndelsen, senere kom de øvrige klasser til, og i årenes løb blev der skabt den største klassebåds-familie i

Danmark. Mere en nogen anden kolbåds-klasse var denne i den første halvdel af det sidste århundrede medvirkende til at gøre sejlsporten folkelig. Mange begyndte med stort held at sejle kapsejls med spigatter i tyverne, men da alle var vidt forskellige, måtte man sejle efter NL. Senere kaldet NNL = Ny National Længde. (Hvilket bliver brugt ved kapsejls indenfor bla. Classic Yacht Regatta og ved stævner i DFÆL. Førhen havde de fleste både en bermudarig, og man skar mere og mere

af bommen for at få slankere sejlføring og for at forbedre krydsegenskaberne. Da det slanke sejl ikke gav nok fart på læns, fandt man på spileren. De første sejl af denne art var nogle ynkelige eksemplarer, og det var faktisk først i halvtredserne, man fik udviklet dette store, lette sejl, så det blev en virkelig gevinst. Man opfandt også den ekstra store fok - genuaen.

Glæden ved en træbåd

Hvorfor sejle i en træbåd der kræver så megen pasning, og

som er meget våd at sejle og heller ikke er tæt? Det svar vil kræve mange sider. For Axel, der har leget hele sin barndom ved træskibsvæfterne i Thurobund, har det altid været et ønske at eje et træskib, helst en spidsgatter og helst en Utzon. Her skal nævnes nogle af goderne ved at være ejer af sådan en dame. Hun har ikke været dyr at erhverve. Hun giver adgang til utrolig mange snakke i havnene og megen hyggeligt samvær f.eks. i vores forening DFÆL, hvor

der hvert år i uge 28 afholdes et sommertræf et nyt sted i Danmark, hvilket ofte er bestemmende for ruten af vores feriesejlads. Som regel er der en form for opsamling hele vejen langs ruten, så vi derved bliver flere og flere der sejler i samlet kortege jo nærmere vi kommer havnen der er vores mål. Og det samme gælder når vi sejler derfra, så skilles vores veje lige så langsomt igen. På denne måde er der altid nogen at hygge med, når vi ef-

ter dagens sejlads skal grille og hygge.

Eller når DFÆL's underafdeling "Øhavet" den sidste hele weekend i august afholder træf på Korshavn, hvor vi får lejlighed til at tale om sommerens sejlads.

Fakta om Nausikaa II

30 kvm, klassespidsgatter, Utzon, bygget 1939 i Skive. Kalmarfyr på eg, længde 7,36 m, bredde 2,35 m, dybgang 1,3 m, vægt: ca. 3,5 tons.

Epifanes lak

What every well-heeled boat is wearing this season.

Ring efter gratis brochure materiale for både West System epoxy og Epifanes Lak og maling

HF Industri og Marine Gotlandsvej 6, 5700 Svendborg
Tlf: 6220 1312 www.hfmarine.dk

Spidsgatternes slanke racere

De slanke, hurtige spidsgatter slog aldrig rigtig an i Danmark. Tumlaren er én af slagsen...

Af Simon Hansen

Sidste år i juni måned stod en lille annonce i DFÆL-bladet.

"Tumlar-spidsgatter til salg". Og på bladets forside ser man et billede af en lille og meget slank spidsgatter på kryds med rebet storsejl. Det er Snipa, en Tumlare som i mange år var ejet af den legendariske Svend Guntofte, også kaldet Snipa-Svend. Nu har Snipa så

skiftet ejermand til Ole Horsbøl, og klubstanderen er fra KAS.

"En sjov lille båd", siger folk, der kommer forbi. De skulle bare vide, at Tumlaren en gang var en international succes, tilmed konstrueret af en dansker. Tumlare er det svenske ord for Marsvin, givet til en bådtype mange år før plastikbåden af samme navn.

Reimers og Estlander

Historien om Tumlaren begynder i 1932. Den 26-årige danske bådingeniør, Knud H. Reimers, havde været ansat i to år hos Sveriges nok mest beundrede bådkonstruktør, Gustaf Estlander. Reimers var trods sin unge alder allerede dybt involveret i ledelsen af Estlanders virksomhed, og da Estlander døde i januar 1931, overtog Reimers ansvaret.

Knud H. Reimers, en af de store danske konstruktører.

Da han derfor i 1932 blev bedt om at udvikle en hurtig udgave af den traditionelle svenske spidsgatter – kosteren – var det som Estlanders efterfølger og faglige arvtager.

På det tidspunkt havde Reimers allerede konstrueret en række 22 kvm. og 30 kvm. skærgårdskrydsere i samarbejde med Estlander. Den nye hurtige spidsgatter blev derfor også i begyndelsen opfattet som Estlanders værk, selv om han var død, da opgaven blev stillet, så båden var helt og holdet Reimers kreation. På mange måder kom den nye båd, Tumlaren, til at repræsentere det, der blev Reimers kendetegn som konstruktør: hurtige og søstærke både.

En anderledes spidsgatter

Reimers nye bidrag til spidsgatterfamilien så helt anderledes ud, end de brede og sindige både, som vi kender dem fra den danske tradition og fra den svenske vestkysts kostere. Mange tror, at spidsgatteren er et rent dansk fænomen, men den er snarere nordisk som vikingeskibet.

Tumlarens mål fortæller, at

her har vi en slank hurtigsejler: Med en længde på 8,3 m og en bredde på 1,9 m lod det mere som en slank kutter end som en spidsgatter. Dybgangen målte 1,3 m og displacementen nåede 1,9 ton, blykølen vejede tæt på 1 ton. Sejlarealet var 20 kvm, med en

efter tiden høj og smal rig. Bommen målte kun 3 m, medens masten var 10,1 m over dæk. Tumlaren blev i løbet af de kommende år udbredt til lande som Sverige, Danmark, Norge, Finland, Holland, Amerika, Brasilien, Australi-

Tumlare til vands og til lands.

en og Schweitz. De største flåder var i 1935 at finde i Geneve, Stockholm, Odense og Aldeburgh. Hvert sted var der mellem 5 og 8 Tumlare.

Hurtigere end en Drage

Det engelske sejlerblad, "The Yachts-man", bragte i 1935 nogle bud fra Reimers på, hvorfor den lille spidsgatter var blevet så populær i sejklubberne.

En forklaring var bådens simple konstruktion, der gjorde det muligt for amatører at bygge båden. Båden var også forholdsvis billig at bygge, og så var den efter tiden smart og moderne med en høj, slank rig. Med fuld siddehøjde om læ, var det jo også en rummelig båd, fremhævede Reimers. Han havde selv konstateret, at Tumlaren faktisk var hurtigere end Dragen og at båden klarede sig fornemt på kryds.

Spant af jern

Tumlaren blev bygget som en kompositkonstruktion – en teknik Reimers har set

Denne Tumlar blev oprindeligt bygget i England, sejler i dag i Tyskland og bærer navnet Isle of Wight. Er renoveret til ny-stand.

praktiseret til fuldkommenhed, da han som helt ung blev uddannet hos det legendariske Abeking & Rasmussen. Spanterne var således lavet af jern, med to svøb af træ mellem hvert spant. Klædningen kunne være være Oregon pine eller mahogni, alt efter pengepung. Dækket af planker med lærred og overbygningen i mahogni. Nogle år efter introduktionen udviklede han en større udgave. Båden blev fem fod længere end Tumlaren. Reimers gav konstruktionen navnet Albatros, men sejlerne kaldet den i stedet Stor-

Tumlare. I dag er der ikke mange Tumlare i danske farvande, men i udlandet er båden stadig populær. En af de større flåder finder man i Melbourne, Australien.

Andre slanke spidsgatter

De hurtige, slanke spidsgatter slog aldrig rigtig igennem i Danmark, selv om de fik fyldig omtale i datidens sejlerblade og -bøger. Den norske konstruktion "Skarpsno", en 19,5 kvm. spidsgatter, fik disse ord med på vejen i bogen "Hvide Sejl" fra 1947: "Dens sejlevne er utvivlsomt fremragende, og det hævdes,

Den norske Skarpsno.

den kan bære fuldt sejl i vindstyrker helt op til 15 m/sek. Skarpsnoen var konstrueret af Erling L. Kristoffersen i Oslo. Båden var 8 m lang, 1,80 bred og stak 1,3 m. Deplacementet var 2,2 ton med en kølvægt på hele 1,3 ton.

Iversens 19,5 kvm

Til samme sejlstørrelse, 19,5 kvm, tegnede den norsk-svenske Jac M. Iversen også en båd. Han kaldte konstruktionen for "Jarl". Det var så tidligt som 1924. Båden var som Skarpsnoen 8 m lang men kun 1,7 m bred og den stak kun 1,1 m. Men så havde den også kun 400 kg køl og et deplacement på 0,9 ton. En helt anden båd, men stadig samme familie – den slanke, hurtige spidsgatter.

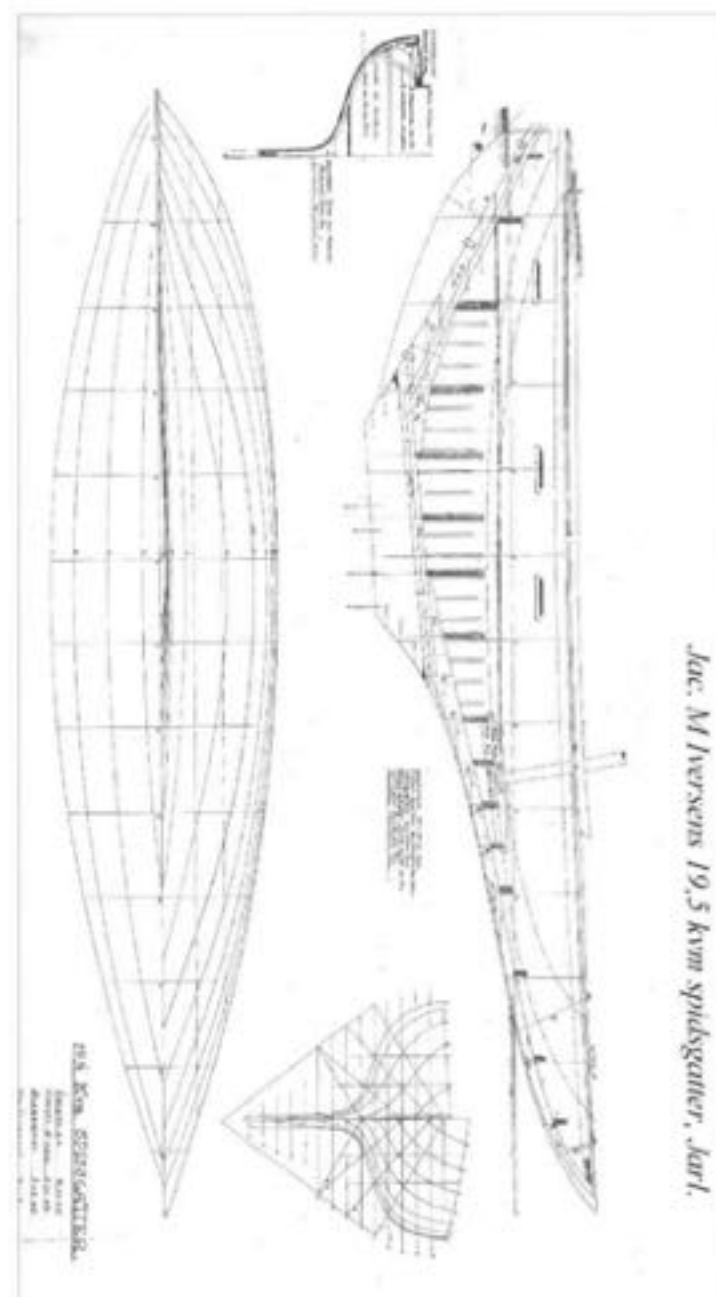
Kilder:

Classic Boat sep. 2002

Hvide Sejl, 1947

Bogen om Jac M. Iversen

Internettet

Jac. M Iversens 19,5 kvm spidsgatter, Jarl.

De kapsejler Øresund tyndt

Hver torsdag i sejlsæsonen modes klassiske træbåde til kapsejls.

*Af Simon Hansen
Foto: Henrik Effersøe*

Et par af gutterne har kapsejler-nerver på. Starten går om 2 minutter, og bådene lurer på hinanden foran startlinien. Tilskuerne inde på molen

nyder synet. Det er nemlig ikke hver dag, man kan se en håndfuld vaskeægte klassikere sejle om kap. Men her ved Svanemøllehavnen står den på træbådsræs hver torsdag i sæsonen. Og så lyder det trut, som markerer starten. Bådene glider over linien og ud på det første kryds. Men allere-

de nu kan man godt fornemme, at det her er nok så meget samvær og hygge som det er pulserende kapsejls. De første bemærkninger lyder fra den ene besætning til den anden:

"Hvorfor sejler I med anke-

ret ude...", og mere af samme skuffe.

Snedig bane i Øresund

Banen går fra startlinien lige nord for Svanemøllehavnen til den røde lystønde nordøst for Hellerup. Herfra skal bådene mod syd-

øst og runde den lille ø Flakfortet. Og så tilbage til mærket og over "linien" igen. Et par timer tager det som regel. Banen er ganske snedig. Den er nem, også for nybegynderne. Og den har tilstrækkelig mange udfordringer for de mere drevne.

Måleregel

Alle både er målt efter den genoplivede og tilpassede NNL, der står

Ursa vandt årets mesterskaber for spidsgattere med skipper Thorbjørn Andersen ved roret.

for Ny National Længde. Men man må gerne sejle med uden målerbrev, så kan man bare ikke komme med på ranglisten.

Samtidig er bådene delt op i to løb. Det ene er for kuttere og det andet er for spidsgattere. Bådene starter samtidig, men på den måde dyster spidsgattere kun mod spidsgattere og kuttere kun mod kuttere. Og NNL-målerreglen sørger så for finpudsningen indenfor hvert af løbene. De fleste af bådene hører hjemme i en af de tre klubber i Svanemøllehavnen, men nogle kommer sejlen de til fra andre havne i nærheden. Alle er velkomne, men transportsejladsen sætter naturligvis sine grænser.

Øen kan drille

Feltet følges ganske pænt ud til første mærke og noget af vejen ud til Flakfortet. Men så deles det, og de sædvanlige lidt hurtigere både kommer foran. Der er en hel del taktik i at komme forbi øen, forklarer sejlerne. Man kommer i læ bag øen, når vinden

står i vest. Og på turen fra øen og tilbage til mærket kan det være strømmen, der gør den store forskel.

Håndsløbne glas

Efter sejladsen er der præmieuddeling. Og den heldige løbsvinder kan pryde båden med et lille antikt glas, måske med guldkant. Glassene har en af de aktive fundet rundt om hos byens marskandisere. Derefter har en gravør pænt tegnet bogstaverne KTS for Københavnske Træsejlere i det gamle glas.

Ved sæsonens afslutning – 14 sejladser i alt – blev Øresundsmesterskabet gjort op. Her var der ud over fine glaspræmier desuden sat et par halvmodeller på højkant som vandrepræmier.

Årets vindere

Vinder af årets mesterskaber for kuttere blev Ove Mørup Jensen i Folkebåden Diana, mens mesterskabet for spidsgattere blev vundet af Thorbjørn An-

dersen i 45 m2-spidsgatteren Ursa.

Præmierne uddeles under almindelig munterhed, og alle er enige om, at flere træbådssejlere burde deltage i sejladserne. På en god torsdag kan sejladsen mønstre en et lille dusin både, men der ligger over 100 træbåde alene i Svanemøllehavnen.

Derfor opfordrer KTS aktive træsejlere i havnene på Øresundskysten til at deltage i torsdagkapsejladserne. Man behøver jo ikke at komme hver gang, som de siger...

Du kan få mere information hos Thorbjørn Andersen, telefon 2639 3503.

Bedst blandt kutterne blev Ove Mørup Jensen i Folkebåden Diana, i øvrigt bygget af den navnkundige Lind i Middelfart.

Vinterhygge for medlemmerne:

Lørdag den 17. januar kl. 13 i København

Simon Hansens kutter "Saxon" er ved at få ny overbygning og dæk. Vi hører om projektet - og om linsens velsignelser. Mød op ved KAS klubhus på Svanemøllehavnen klokken 13. Arrangementet varer et par timer med lysbilleder og bådekig. Telefon 22981674. Tag kaffe med!

Lørdag den 7. februar kl. 14 i Fåborg

Michael Christensen viser sin Springer "Passat" frem på adressen Radbyvej 56, 5600 Fåborg, telefon. 6268 1894. "Passat" har bl.a. fået ny rufsider. Derefter vil vi køre ned og se træskibspladsen i Fåborg. Tag kaffe med!

Lørdag den 14. februar kl. 13 i Århus

Rundvisning af Jørgen og Erik på "Elektra", en svensk mahogni kystkrydser, liggende i træskibshavnen. Elektra er sidste år blevet renoveret gennemgribende, nyt dæk, cockpit oma.

Diskussion med bådejerne. Kaffe med blødt brød, øl. Sted: Træskibshavnen, Fiskerivej 32, 8000 Århus C.

I denne vinter vil vi prøve at mødes ved nogle af vores både og udveksle erfaringer. Det skal ikke nødvendigvis være mens man har gang i store projekter, men båden skal helst stå i et værksted, telt eller lade, så den kan ses i al slags vejr. Det vil også være en fordel, hvis vi kan komme ind i varmen og sidde og drikke en kop medbragt kaffe. I denne vinter er der foreløbig tre både, der har meldt sig: Kutteren "Saxon", Springereren "Passat" og kystkrydseren "Elektra". Har du lyst til at vise din båd frem, så kontakt Ove Juhl på telefon 5538 8631 eller mail ojuhl@email.dk.

Kom og kig på min båd!

Annoncer i DFÆL-bladet

Vi hjælper gerne med at udforme tekst og layout. Fotos scanner vi for dig. Kontakt Simon Hansen på 22981674 eller mail post@simonhansen.dk.

Priser

Bagsiden	1000,-	Helside	600,-
Halvside	400,-	1/3 side	300,-
Kvartside	200,-	1/6 side uden billede	100,-

Aarøsund Bådebyggeri

Har De planlagt en ombygning eller fornyelse på Deres båd inden næste forår?
Hvorfor vente til i sidste øjeblik?

Vi kan tilbyde:

Total og del renovering, aptering og oprigning
Fremstilling af halvfabrikata til selvbyggeren

Ring og få en uforpligtende snak

Aarøsund Bådebyggeri v/ bådebygger Johs. Heebøll

Aarøsund Havn 24, Aarøsund, 6100 Haderslev,
Tlf. 74 58 43 14 fax 74 58 41 33
Mobil 21434214, E-mail: heeboll@baad.dk

Køb & Salg

42 kvm Langkolet Havkrydser

Konstruktør William H.Jansen. Mahogny på egespant, står blank. L= 9,79 m, B= 2,86m, D 1,65m, Brt. 7,9 tons, 14m mast, 2,2 tons kol, teakdæk. Udstyret med 36 Hk. BUKH diesel (kun gået få timer), ankerspil, VHF, navigator, diverse sejl m.m. Er registreret i skibsregistret. Båden er bygget i Århus i 1962 af bådebygger K. R. Olsen. Sælges grundet ejers sygdom.
Pris: 225.000 kr
Henvendelse: telefon 98572165

Bronzespil

Det ene er 12,5 cm højt og er 4 cm i basis. På toppen står: "Merri-man Bros. Boston". Dertil bronzehåndtag på 30 cm. Der står "Jib Halyard". Det andet er 14 cm højt og 15,5 i basis. På håndtaget, der er 25 cm langt, står: "Main Sheet. Minots Light. N.Y." Spillene stammer fra Abeking og Rasmussen sloopen "Minots Light" fra 1950. Spillene er renoverede og sælges helst samlet. Pris pr spil: 1.500,-. Pris pr håndtag: 500,-. Samlet pris 3.500,-. Kontakt: Asger Norlund Christensen, Espelunden 31, Hou, 8300 Odder. Email: goss@dadlnet.dk, telefon. 86128526

Knud Olsen 32' Motorbåd, 1951

Bygget i mahogni og eg. Grundigt renoveret i 1994 med bl.a. ny motor. Fremstår yderst pæn og velholdt. En historisk og rummelig båd i liebhaverklassen for den kræsnе træbådsmand.

Motor: 75 hk Perkins, PRM gear 2-1, 4-bladet propel 19x19 og 120 l dieseltank.

Båden: Længde 10 m, bredde 2,75, dybgang 0,95 m. Pantry, lille ovn, originalt toilet, 4 sovepladser, stor rummelig agterkahyt, fender, tovværk, GPS, ekkolod, radio, VHF, Walkie-Talkie, TV, flag, service, gryder, næsten ny kaleche osv. Båden ligger i Næstved.

Pris: 230.000,- kroner. Betydeligt nedslag i pris ved hurtig handel.

Kontakt: Telefon 21841914

Hillyard ketch

12 tons, 1965. Mahogni skrog, langkolet, kano-hæk, for-agter kahyt, 6 sovepladser, toilet, kabelstyret ror, vindror, 280 l vandtank, bermudarig, træmast og mezan. 38 hk Thorny Craft diesel, gasvandvarmer, diesel varmeovn, gas sokomfur m. ovn, aotu og man læsepumper. Kompas, VHF, sonar, radar, GPS, 3 ankre, fenders, ildslukker, Gode sejl, hvidmalet, ny skruaksel 2002. God stand, trænger til klargøring.

Pris: 290.000,- kroner, mulighed for afslag ved hurtig handel. Båden ligger i Sæby havn. Kontakt Claus Olsen, 9892 0087 / 2179 4897

Dansk Forening for ældre lystfartøjer

Indmeldelses-, registrerings- og bestillingskort

- ☐ Medlemskab kr. 350 pr. år
☐ Støttemedlem kr. 200 pr. år
☐ Omregistrering af båd
☐ Adresseændring
☐ Mågestander kr. 80
☐ Tilsynsbog kr. 50

Til DFÆLs notater

Medlemsnr.

Gruppe

Betaling

Kontingentsperiode 1/1-31/12

Bådtype/klasse:

Bådens navn:

Byggeår:

Bådebyggeri/ byggested:

Konstruktør:

Træsarter:

L.o.a.:

L.i.v.:

Brd.:

Dybg.:

Depl.:

Sejlbåde Rigtigtype:

Sejlareal:

Mærke i sejl:

Motorbåde motorfabrikat / type:

HK/KW:

Bådens nuværende hjemsted:

Sejlkub:

Bemærkninger:

Ejerens navn:

Medlemsnr.:

Tlf.:

Postadresse:

Postnr.:

By:

Medejere:

Findes der:

☐ Konstruktionstegninger

☐ Fotos

☐ Historisk materiale

☐ Bilbrev / tilsynsbog

☐ Andet

*Medsend gerne original eller
kopi til registrering i DFÆLs
arkiv*

dato

underskrift

*Dansk Forening
for ældre Lystfartøjer*

c/o Birte Molbech
Holstebrogade 4, 3.tv.
+++ 1215 +++
2100 København Ø